

«Senza dapli vardaivladad nagins gieus»

Referat: Gieus olimpics en Svizra

DA GION NUTEGN STGIER / ANR

Pertge betg in cussegliader da sport?

■ Per realisar gieus olimpics en Svizra hajan las 43 federaziuns naziunalas da sport, l'economia e cunzunt la politica da s'engaschar pli fitg. Ultra da quai saja sbaglià da publitgar gia en la fasa iniciala da la candidatura ils custs per quella. L'interess per il referat da Jörg Schild da l'emna passada a Cuira è stà fitg grond. En rotscha è l'auditori vegnì per assister al referat dal president da Swiss Olympic, el che ha dapi il 2009 dimora a Flem. Organisà la saira cun il tema gieus olimpics han la Federaziun grischuna per sport ed il Club da Panathlon Cuira. Dapi sis mais èn gieus olimpics en noss chantun danovamain in tema e quai be trais onns suenter il naufragi dal project olimpiada 2022 en il Grischun. Il mars 2013 aveva il suveran grischun refusà cun 53% la realisaziun dals gieus olimpics a San Murezzan e Tavau. Ina grupp da deputads cun Remo Cavegn a la testa è fiu e flomma per ina ulteriura candidatura dal Grischun per gieus olimpics en noss chantun. Manader da quel project è nagin auter che Andreas Wieland, il CEO da la firma Hamilton a Panaduz.

Schild è da l'opiniun ch'il sport haja a Berna tar il Departament federal da defensiun, protecziun da la populaziun e sport memia pauca muntada. Il «S», quel existia strusch tar il departament e dal nov cusseglier federal Guy Parmelin haja el fin oz er strusch udi be in pled a favur dal sport. La confederaziun haja bunamain per mintga partiziun in cussegliader, dentant per il sport betg. En l'avegnir quinta el cun dapli sustegn da Berna per la promozion dal sport, ha punctuà Schild. Gist da preschent ch'il sport e cunzunt er ils gieus olimpics sajan en ina situaziun malengraziaivla pervia da corrupziun, gieus cumprads, arroganza dals funcziunaris e scandals da doping, tut quels fatgs na pomovian betg la credibladad. «Senza dapli vardaivladad nagins gieus olimpics e quai er en Svizra», ha ditg Schild.

Pli grev da persvader la populaziun

Senza ina vaira euforia per la realisaziun da gieus olimpics saja quel project in butschin senza funs. Per realisar ina tala occurrenza haja il pli grond entu-

siassem da vegnir da la basa, en spezial da mintga singula uniun da sport. Be sche la basa s'engascha ferm per la realisaziun da gieus olimpics, lura saja pli tgunsch pussaivel da persvader er la populaziun per quel project. Er l'economia e cunzunt la politica hajan da s'engaschar pli fitg che avant trais onns, nua ch'il suveran grischun haja ditg «NA» a la candidatura per l'olimpiada d'enviern 2022. Schild è persvas che oz èsi pli grev da persvader la populaziun da dir «GEA» ad ina candidatura per gieus olimpics er cun avair quels ed en general il sport in nausch num. Quai che pertutga ina candidatura dal Grischun è il president da Swiss Olympic da l'opiniun che oz saja la situaziun economica e turistica considerablamain autra che anc il 2013 ed il chantun dovria in pli grond stausch. Ultra da quai hajan las regiuns da s'unir e na cumbatter ina cunter l'autra sco avant trais onns.

Dapli trasparenza

Schild ha er ditg ch'ils aderents da gieus olimpics en Svizra duaian prender serius ils adversaris dad in tal project. Ultra da quai ha l'antierur cusseglier guvernativ da Basilea ditg da star mo-

dest en la fasa iniciala dad ina candidatura quai che pertutga la summa dals custs. Il Comité Internaziunal Olympic (IOC), quel haja er dad ir urgent sur ils cudeschs e realisar l'agenda 2020. Ils custs per ina candidatura duaian vegnir reducids, dapli trasparenza saja indispensabla e las valurs eticas dastgian er na mancar tar ina sur-

dada dals gieus olimpics, ha accentuà Schild. Ils 11 da mars 2016 vegnia Swiss Olympic a publitgar sche la Svizra vegnia ad inoltrar ina candidatura er cun esser enconuscentas las cundiziuns da basa per ina olimpiada d'enviern. Lieus che duaian organisar ils gieus olimpics 2026 en Svizra n'ha el dentant betg numnà.

Trais dumondas a Jörg Schild

Pertge discurreis vos da gieus olimpics svizzers e betg da gieus olimpics en il Grischun ubain en il Valais?

Jörg Schild: Jau na manegel quai betg geografic, mabain plitost idealmain. Per realisar gieus olimpics e quai en x ina regiun da la Svizra è il sustegn da las regiuns ubain dals chantuns vischins indispensabel. Perquai discurr jau da gieus olimpics svizzers. Da realisar quella gronda occurrenza en tuts noss 26 chantuns n'è betg pussaivel, quai er betg finanziablamain.

Gieus olimpics be en il Grischun?

Na, da realisar l'olimpiada d'enviern be en il Grischun, quai pudain nus emblidar oz. La populaziun na tolescha simplamain betg quai ed ella è er vegnida blier pli critica. Er en in auter chantun na fiss quai betg realisabel. Aves il Grischun da realisar gieus olimpics, lura èsi per exempel er d'integrar Turitg, Klotten e Zug quai che pertutga ils gieus da hockey

ed occurrenzas da patinadi ed ulteriurs lieus per autras disciplinas. Las distanzas èn oz strusch pli in tema. Che nus essan abels d'organisar grondas occurrenzas da sport, quai avain nus gia mussà intginas giadas per exempel er cun l'Euro 2008, il Tour de Ski ubain il final da la Coppa mundiala da skis a Lai etc.

Its proxims gieus olimpics d'enviern 2018 (Pyeongchang) e 2022 (Peking) han omadus lieu en l'Asia. Aves la Svizra sin fundament da quella realitad bunas schanzas tar l'IOC cun ina candidatura per l'olimpiada d'enviern 2026?

La schanza da pudair organisar il 2022 ils gieus olimpics era fitg gronda, dentant uss èsi considerablamain main simpel da survegnir il 2026 ils gieus olimpics d'enviern en Svizra. Quel onn han quels segir lieu en l'Europa, però l'interess per quels è gia oz fitg grond. Cunzunt Stockholm vulesch organisar en diesch onns l'olimpiada d'enviern, dentant er autras destinaziuns.

Ils promoturs da gieus olimpics en noss chantun cun il referent: Remo Cavegn, Jörg Schild, Jon Domenic Parolini, Claudia Bundi e Leo Jeker (da san.).

FOTO G. N. STGIER